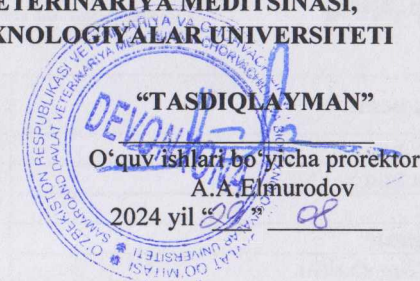

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

QISHLOQ XO'JALIGIDA AXBOROT-KOMMUNIKATSION
TEXNOLOGIYALAR FANINING
FANI BO'YICHA

SILLABUS

(Sirtqi ta'lim 2-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi:	700000 –Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta'lim sohasi:	710000 – Muhandislik ishi
Ta'lim yo'nalishi:	60710400-Ekologiya va atrof-muhit muhofazasi (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Biotexnologiya fakulteti
60710400-Ekologiya va atrof-muhit muhofazasi
(tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Fan nomi:	Qishloq xo'jaligida axborot-kommunikatsion texnologiyalar
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	QXAKTB1204
Yil:	2024-2025 y.
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrda ajratilgan soatlar:	60
Ma'ruza	4
Amaliy mashg'ulotlar	4
Laboratoriya mashg'ulotlari	4
Seminar	—
Mustaqil ta'lim	48
Kredit miqdori:	2
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek-rus

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarga zamonoviy axborot va kommunikatsiya texnologiyalarining nazariy va amaliy asoslarini o'rgatish, qishloq xo'jaligi, chorvachilikka oid masalalarni yechishda axborot va kommunikatsiya texnologiyalariga oid yangi bilimlarni berish, egallangan bilimlarni amaliyotga tatbiq etish ko'nikmalarini hosil qilishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Matematika
2.	Informatika
3.	Axborot texnologiyalari
4.	Tabiiy fanlar

Ta'lim natija lari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Axborot, uning turlari va o'lchov birliklari, axborot texnologiyalari, axborot jarayonlari, axborot - kommunikatsiya texnologiyalari,

	axborotlarni saqlash va uzatish vositalari, axborot - kommunikatsiya texnologiyalari rivojlanishining asosiy yo'nalishlari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Axborot jarayonlarining texnik ta'minoti, kompyuterning ichki va tashqi qurilmalari, ma'lumotlarni kiritish va chiqarish qurilmalari, shuningdek, dasturiy ta'minotlar va ularning turlari, operatsion tizimlar, ularning turlari va vazifalari, sohaga oid amaliy dasturiy ta'minotlar, uskunaviy dasturiy ta'minot, mobil operatsion tizimlari va ularning turlarini bilishlari lozim.
TN3	Zamonaviy matn muharrirlari, Microsoft Word muharriri va uning interfeysi, matnli hujjatlar yaratish, tahrirlash va formatlash, hujjatlarga grafik ob'ektlarni o'rnatish, sohaga oid matnli, jadvalli, formulali va diagrammali hujjatlar yaratish usullari, shablonlardan foydalanish. hujjatlarda mundarijalar va giperbog'lanishlarni o'rnatish. Microsoft Excel elektron jadval protsessori va uning imkoniyatlari, Power Pointda taqdimotlar tuzishda grafik ob'ektlar, jadvallar, tovushlar va video yozuvlardan samarali foydalanish usullari, ma'lumotlar bazasi va uning turlari xaqida tayanch bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Komp'yuter tarmog'ini ta'rifi, tarmoq turlari, bazaviy topologiya, kompyuter tarmoqlarida IP-adres va domen tushunchasi, kommunikatsiya tizimlari, telekommunikatsiya vositalari, bulutli hisoblashning umumiy xususiyatlari, axborot xavfsizligiga tahdidlar, zararli dasturiy ta'minot, axborot xavfsizligini ta'minlash usullari, axborot tizimlarini himoya qilish vositalari xaqida bilimlarga ega bo'lishi kerak;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN5	Axborotning o'lchov birliklari, axborot texnologiyalari, axborot - kommunikatsiya texnologiyalari, axborotlarni saqlash va uzatish vositalarini aniqlay oladi;
TN6	Axborot jarayonlarining texnik ta'minoti, kompyuterning ichki va tashqi qurilmalari, ma'lumotlarni kiritish va chiqarish qurilmalari, shuningdek, dasturiy ta'minotlarni tushunadi va baholay oladi;
TN7	Zamonaviy Microsoft Word muharriri, Microsoft Excel elektron jadvali, Power Pointda taqdimotlar tuzish ilovasi, Microsoft Access ma'lumotlari bazasi bilan sohaga oid axborotlarni qayta ishlay oladi;
TN8	Komp'yuter tarmog'i, IP-adres va domen tushunchasi, kommunikatsiya tizimlari va vositalari, bulutli hisoblashning umumiy xususiyatlarini, zararli dasturiy ta'minot, axborot xavfsizligini ta'minlash, axborot tizimlarini himoya qilish usullarini biladi.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Qishloq xo'jaligida axborot-kommunikatsion texnologiyalar
M2	Axborot jarayonlarining texnik va dasturiy ta'minoti

M3	Matnli axborotlarni qayta ishlash texnologiyalari
M4	Elektron jadvallarni qayta ishlash texnologiyalari
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Axborot va uning turlari, o'lchov birliklari.
A2	Operatsion tizimlar, Windows operatsion tizimida ishlash ko'nikmalarini takomillashtirish.
A3	Matnli axborotlarni qayta ishlash texnologiyalari. Microsoft Word.
A4	MS Excel dasturida qishloq xo'jaligiga oid ma'lumotlar bilan ishlash.
Mashg'ulotlar shakli: laboratoriya mashg'ulotlar (L)	
L1	Matnli, sonli va grafik ma'lumotlarni kodlash
L2	Microsoft Wordda qishloq xo'jaligiga oid matnli ma'lumotlarni qayta ishlash
L3	Microsoft Excelda qishloq xo'jaligiga doir ma'lumotlarni qayta ishlash
L4	Microsoft Power Pointda qishloq xo'jaligiga doir taqdimotlar tuzish usullari

Mustaqil ta'lim (MT)		48-soat
1.	Amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarini bajarish	20
2.	Berilgan mavzular bo'yicha taqdimotlar tayyorlash	5
3.	Berilgan axborot manbalarni tarjima qilish	5
4.	Berilgan mavzu bo'yicha sohaga oid axborotlar bazasini tuzish	5
5.	Anjumanga tezis tayyorlash	5
6.	Berilgan mavzu bo'yicha elektron ma'lumotlar tayyorlash	8

Asosiy adabiyotlar	
1.	Kenjaboev A.T., Ikramov M.M., Allanazarov A.Sh. Axborot -kommunikatsiya texnologiyalari. – Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashryoti, 2017 yil. – 408 bet.
2.	Aminov S.M., Muxamadiyev S.I., Rasulov S.Sh. Axborot kommunikatsion texnologiyalar fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini bajarish bo'yicha o'quv qo'llanma. –T.:ToshDAU, 2020 yil. – 248 bet.
3.	Шыныбеков Д.А., Ускенбаева Р.К. и др. Информационно-коммуникационные технологии. 1-е изд. Учебник. – Алматы: Издание АО «Международный университет информационных технологий» 2017 год. – 559 стр.
4.	Misty E. Vermaat, Susan L. Sebok, Steven M. Freund. Jennifer T. Campbel, Mark Frydenberg. Discovering Computers: Tools, Apps, Devices, and the Impact of

	Technology (textbook). Cengage Learning. 20 Channel Center Street. Boston, MA 02210. USA, 2016 year. – 691 pages.
5.	Delov T.E.. Bulutli texnologiyalar.(O'quv qo'llanma) .-T.: «Nihol print» OK, 2021 -196 b. (https://lib.cspi.uz/index.php?newsid=4324)
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 52 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 36 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. – 416 b.
4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
6.	Рудикова Л. В. Microsoft Office Excel 2016. — СПб.: БХВ-Петербург, 2017. — 640 с.: ил. (Рудикова Л. В. Microsoft Office Excel 2016)
7.	Анно Е. И., Самыгина Т. Н. Информатика в примерах и задачах. Выпуск 5. Microsoft Excel 2016: учебное пособие. Под редакцией профессора М. И. Лугачёва. — М.: Экономический факультет МГУ имени М. В. Ломоносова, 2018. — 206 с. http://altaev-aa.narod.ru/ot/informatika_v_primerakh_i_zadachakh-microsoft_exce.pdf
8.	Леонтьев В.П. Microsoft Excel 2016:новейший самоучитель. – Москва. Издательство "Э", 2016. -128 с.
9.	Харвей Грег. Excel 2016 для чайников. Пер. С англ. – М.: ООО "И.Д.Вильямс" 2016. - 400 с.
10.	Леонтьев В.П. Office 2016.Новейший самоучитель. – Москва. Эксмо, 2015. - 368 с.
11.	Бекаревич, Ю. Б. Самоучитель Access 2016 / Ю. Б. Бекаревич, Н. В. Пушкина. — СПб.: БХВ-Петербург, 2017. — 480 с.: ил. – (Самоучитель) https://bookland.com/download/1/10/107895/sample.pdf
12.	Ковалева М.А.Создание баз данных в Microsoft Access. Учебно-методическое пособие. – М.: Мир науки, 2019. – Сетевое издание. Режим доступа: https://izd-mn.com/PDF/35MNNPU19.pdf
13.	Вишневецкий В.Ю., Старченко И.Б., Ледяева В.С. Работа с Microsoft Office 2016: Access, Visio. Методическое руководство к выполнению лабораторных работ по курсу «Информационные технологии». – Ростов-на-Дону: Изд-во ЮФУ, 2016. – 39 с. (Elektron resurs).
14.	Urdushev X., Mavlyanov M. Jadvalli axborotlarni qayta ishlash texnologiyalari. Microsoft Excel. Sohada axborot kommunikatsiya texnologiyalari fanidan ma'ruza, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari uchun uslubiy qo'llanma. 4-qism. Samarqand: SamDVMCHBU, Nashriyot-tahririyat bo'limi. 2023. - 78 b.
15.	Urdushev X., Mavlyanov M. Ma'lumotlar bazasini boshqarish tizimlari.

Microsoft Access. Sohada axborot kommunikatsiya texnologiyalari fanidan ma'ruza, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlar uchun uslubiy qo'llanma. 6-qism.-Samarqand: SamDVMCHBU, Nashriyot-tahririyat bo'limi. 2023. - 63 b.

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi

mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Mualliflar:	L.Safarova – SamDVMCHBU, "Axborot texnologiyalari va tabiiy fanlar" kafedrasining mudiri, PhD. S.Eshanqulov – SamDVMCHBU, "Axborot texnologiyalari va tabiiy fanlar" kafedrasining o'qituvchisi. A.Kudratov – SamDVMCHBU, "Axborot texnologiyalari va tabiiy fanlar" kafedrasining o'qituvchisi.
E-mail:	x.urduchev@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Axborot texnologiyalari va tabiiy fanlar" kafedrasining
Taqrizchilar:	1. B.Babajanov - Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Samarqand filiali "Dasturiy injiniring" kafedrasining dotsenti, f.-m.f.n. 2. A.I.Babayarov – Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti "Dasturiy injiniring" kafedrasining dotsenti, f.-t.f.n.

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 29 08 sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Axborot texnologiyalari va tabiiy fanlar" kafedrasining 2024 yil 27 08 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i,

professor v.b

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchilar

R. Ro'ziqulov

A. Alikulov

L. Safarova

A. Otoboyeva

M. Sulaymonov